

מבט לאיראן

4 בנובמבר 2018 – 18 בנובמבר, 2018

עורך: ד"ר רז צימט

מוקד אירועי השבוע

◀ **המשך המגעים המדיניים סביב תהליך ההסדרה בסוריה:** שלוח נשיא רוסיה הגיע בראשית נובמבר לטהראן ונפגש עם מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי על מנת לעדכנו בנוגע לתוצאות פסגת מנהיגי רוסיה, גרמניה, צרפת ותורכיה, שהתקיימה בסוף אוקטובר באיסטנבול. עוזרו המיוחד של שר החוץ האיראני ביקר בדמשק ונפגש עם הנשיא סוריה על מנת לדון בהתפתחויות בסוריה ובהרחבת הקשרים בין שתי המדינות.

◀ **במישור הצבאי** דיווחו מקורות סורים, כי כוחות מיוחדים של צבא סוריה בשיתוף משמרות המהפכה ביצעו לביל ה-9 בנובמבר פשיטה על עמדה של ארגון המורדים הסורי "ג'יש אל-עזה" באזור העיירה אל-לטאמנה, שבחלקו הדרומי של האזור המפורז. בתוך כך הצהיר סגן מפקד משמרות המהפכה, כי לאיראן אין תוכניות ארוכות טווח להישאר בסוריה וטען, כי אין כל עימות בין איראן ורוסיה בנוגע לסוריה.

◀ **העמקת המעורבות הדתית והכלכלית האיראנית באזור:** ראש המטה לשיקום המקומות הקדושים לשיעה בסוריה ובעיראק ביקר בסוריה על מנת לפקח על המשך עבודות השיקום והפיתוח, שאיראן מבצעת בסמוך למתחם קבר סידה זינב שמדרום לדמשק. סגן חברת הרכבות האיראנית הודיע, כי איראן תממן את השלמת סלילת מסילת הברזל משלמצ'ה שבדרום-מערב איראן לעיר בצרה שבדרום עיראק. **המסילה אמורה לחבר בהמשך את נמל לאדקיה שבצפון-מערב סוריה ולאפשר בכך העברת סחורות מאיראן דרך עיראק לסוריה.**

◀ **התקשורת האיראנית** סיקרה בהרחבה את אירועי השבוע החולף ברצועת עזה **והציגה את הפסקת האש בין ישראל לחמאס כניצחון של חמאס.** במהלך ההסלמה בעזה גינה דובר משרד החוץ האיראני את פעולות ישראל וקרא לקהילה הבינלאומית להתערב על מנת לשים קץ ל"מכונת המלחמה הציונית".

המעורבות האיראנית בסוריה

◀ שלוח נשיא רוסיה, אלכסנדר לברנטייב, הגיע ב-5 בנובמבר לביקור באיראן. עם הגיעו לטהראן אמר לברנטייב, כי נשלח על-ידי הנשיא פוטין על מנת לעדכן את איראן בנוגע לתוצאות פסגת מנהיגי רוסיה, גרמניה, צרפת ותורכיה, שהתקיימה בסוף אוקטובר באיסטנבול ודנה בהתפתחויות בסוריה, ולהביע את תמיכת רוסיה באיראן לנוכח השבת הסנקציות נגדה על-ידי ארה"ב.

◀ בטהראן נפגש לברנטייב עם מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן, עלי שמח'אני, שאמר, כי שיתוף הפעולה הצבאי, הביטחוני והמדיני בין איראן ורוסיה בסוריה מבוסס על שלושה עקרונות: תמיכה

בממשלה החוקית בסוריה ושיתוף פעולה עימה במאבק בטרור, שמירת לכידותה הטריטוריאלית של סוריה ויצירת המנגנונים הפוליטיים שיאפשרו לאזרחי סוריה לקבוע את עתיד ארצם. שמח'אני ציין, כי שיתוף הפעולה והתיאום בין איראן, רוסיה וסוריה הם הגורם המרכזי, שאיפשר את עליונות צבא סוריה בשדה הקרב, וכי איראן ורוסיה ימשיכו לחזק את הכוחות המזוינים הסורים במאבקם בטרור (תסנים, 5 בנובמבר).

פגישת לברנטייב - שמח'אני (פארס, 5 בנובמבר 2018).

◀ עוזרו המיוחד של שר החוץ האיראני, חסין ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari), נפגש ב-12 בנובמבר עם נשיא סוריה בשאר אסד ודן עימו בהתפתחויות בסוריה ובאזור ובהרחבת הקשרים בין שתי המדינות (תסנים, 12 בנובמבר). בסוף אוקטובר השתתף אנצארי בפגישת משלחות איראן, רוסיה ותורכיה במוסקבה, שדנה בהמשך תהליך ההסדרה בסוריה.

פגישת אנצארי-אסד (מהר, 12 בנובמבר 2018).

◀ סגן מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), אמר בריאיון לטלוויזיה האיראנית, כי לאיראן אין תוכניות ארוכות טווח להישאר בסוריה. הוא ציין, כי נוכחות איראן בסוריה מתקיימת על בסיס בקשת ממשלת סוריה. כמו כן הדגיש סלאמי, כי אין עימות בין איראן ורוסיה בנוגע לסוריה וכי הדיווחים המתפרסמים בעניין זה בתקשורת הם חסרי בסיס (פארס, 4 בנובמבר).

סגן מפקד משמרות המהפכה (פארס, 4 בנובמבר 2018).

◀ בליל ה-9 בנובמבר ביצעו כוחות מיוחדים של הצבא הסורי בשיתוף פעולה עם משמרות המהפכה פשיטה באזור העיירה אל-לטאמנה, שבחלקו הדרומי של האזור המפורז (66 ק"מ מדרום לאדלב). על-פי מקורות סורים, נהרגו בפעולה עשרים פעילים של ארגון המורדים הסורי "ג'יש אל-עזה", המשתייך למטה לשחרור אל-שאם, ועוד ארבעה לוחמים מקרב הכוחות המבצעים, בהם מפקד איראני (נדאא' סוריה, 9 בנובמבר). בתקשורת האיראנית לא דווח על פעולה זו ולא נמסר על הרוגים איראנים כלשהם.

◀ חסן פלארכ (Hassan Palarak) העומד בראש המטה לשיקום המקומות הקדושים לשיעה בסוריה ובעיראק, ביקר בשבוע שעבר בסוריה על מנת לפקח על פרויקט השיקום של המקומות הקדושים לשיעה, שמבצעת איראן בסמוך למתחם קבר סידה זינב, נכדתו של הנביא מוחמד, שמדרום לדמשק. בהודעה, שפרסמה מחלקת ההסברה של המטה לשיקום המקומות הקדושים, נאמר, כי לאחר השלמת פרויקטי השיקום של מתחם הקבר, שנפגע במהלך מלחמת האזרחים, מתוכננת הקמת בית הארחה בן שלוש קומות ובשטח של 1,500 מ"ר עבור עולי הרגל הפוקדים את המקום (איסנ"א, 10 בנובמבר).

◀ חסן פלארכ הודיע, כי בעתיד הקרוב תתחדש שליחתם של עולי רגל איראנים למקומות השיעים הקדושים בסוריה, שפסקה בעקבות מלחמת האזרחים. הוא ציין, כי עבודות השיקום של המקומות הקדושים לשיעה ברחבי סוריה, שחזרו לשליטת המשטר, מתבצעות במימון תרומות מאזרחים וקרנות איראניות ולא באמצעות תקציב ממשלתי (פארס, 23 באוקטובר, 2017).

ביקור ראש המטה לשיקום המקומות הקדושים בסוריה ובעיראק בדמשק (איסנ"א, 10 בנובמבר 2018).

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ שגריר איראן בבגדאד, אירג' מסג'די (Iraj Masjedi), נפגש ב-6 בנובמבר בנפרד עם שרי החוץ, האוצר, התחבורה והחשמל בממשלה העיראקית החדשה. הפגישות התקיימו בשגרירות איראן בבגדאד ובמהלכן דנו השגריר והשרים החדשים בקשרי שתי המדינות ובהרחבת שיתוף הפעולה ביניהן (אירנ"א, 6 בנובמבר).

פגישת שגריר איראן בבגדאד עם פואד חסין (Fu'ad Hussein), סגן ראש הממשלה ושר האוצר העיראקי (פארס, 6 בנובמבר 2018).

◀ בריאיון לאתר החדשות הכורדי Rudaw (10 בנובמבר) אמר שגריר איראן בעיראק, אירג' מסג'די (Iraj Masjedi), כי הוא מקווה להרחבת שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בעקבות הקמת הממשלה החדשה בבגדאד. מסג'די הביע ביטחון, כי היחסים בין טהראן לממשלתו החדשה של עאדל עבד אל-מהדי יהיו טובים וכי ראש הממשלה החדש יפעל לחיזוק הקשרים בין שתי המדינות. הוא אמר, כי איראן כבר הביעה את נכונותה לסייע לממשלה החדשה בכל דרך אפשרית, ובכלל זה במישורים הכלכלי, הפוליטי והביטחוני. בהתייחסות להשפעת הסנקציות הכלכליות, שהטילה ארה"ב על איראן, על יחסי איראן ועיראק אמר מסג'די, כי ממשלת עיראק צריכה לפעול בהתאם לאינטרסים שלה וכי היחסים בין עיראק לארה"ב אינם צריכים להיות

מנוצלים על מנת לערער את היחסים בין עיראק ואיראן. לדבריו, ממשלות איראן ועיראק מנהלות בימים אלה משא ומתן בנוגע להסכם ביניהן הדן בשיתוף הפעולה בתחום הנפט.

שגריר איראן בבגדאד, אירג' מסג'די (Rudaw, 10 בנובמבר 2018).

◀ בריאיון הכחיש מסג'די כל מעורבות איראנית במתקפה, שביצעו צבא עיראק והמיליציות השיעיות על העיר כרכוכ באוקטובר 2017, שהובילה לנסיגת הכוחות הכורדים מן העיר בעקבות יוזמת משאל העם בחבל הכורדי בצפון עיראק. הוא ציין, כי איראן מקיימת יחסים טובים עם החבל הכורדי הן במישור הפוליטי והן במישור הכלכלי ותמשיך לפתחם. הוא הוסיף, כי לאיראן יש קשרים טובים עם כל המפלגות הכורדיות וכי היא מעוניינת לסייע בפתרון חילוקי הדעות בין הפלגים הכורדים השונים.

◀ סגן חברת הרכבות האיראנית לעניינים טכניים ותשתיתיים, מזיאר יזדאני (Maziar Yazdani), אמר, כי טכנאים ומהנדסים איראנים ישרימו את סלילת קטע מסילת הרכבת באורך 32 ק"מ, המחבר את שלמצ'ה (Shalamcheh) שבדרום-מערב איראן לעיר בצרה שבדרום עיראק. מסילת הרכבת אמורה לחבר בהמשך את נמל לאדקיה שבצפון-מערב סוריה ולאפשר העברת סחורות מאיראן דרך עיראק לסוריה. הוא ציין, כי בעקבות הודעת עיראק, כי אין ביכולתה לממן את מסילת הרכבת לבצרה, החליטה חברת הרכבת האיראנית לממן בעצמה את הוצאות סלילת הקטע העיראקי של מסילת הברזל, שיוחזרו בעתיד על-ידי עיראק (פארס, 12 בנובמבר).

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ דובר משרד החוץ האיראני, בהראם קאסמי, גינה את פעילות ישראל בעזה וקרא לקהילה הבינלאומית להתערב על מנת לשים קץ ל"מכונת המלחמה הציונית". הוא כינה את פעילות ישראל "התגלמות הטרור המדינתי באזור" וציין, כי סדרת מעשי הטרור, הפשעים והתוקנות הציונית נמשכת בתמיכת הממשל האמריקאי ובעידודו ובשתיקה ובשיתוף פעולה מצד כמה ממדינות האזור (אירנ"א, 12 בנובמבר).